

88.26.51

פערלאג "די וועלט".

דער ביודזשעט ביי די חיות.

פון י. פראנק.
(איבערזעצט פון קדמן-רוסישען)

פרייז 2 קאפ'.

ווארשא.

דרוקעריי פון געוועלשאפט "ישורון". פאנסקא 20
תרס"ו.

Бюджетъ у звѣрей.

Соч. И. Франкъ.

Типографія Издательства „Іешурунъ“, Варшава, Панская 20.
1906.

372

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

גַּם הַנִּשְׁמָעֵר דִּי הָרִי חֲשָׁךְ, אוֹיֵךְ גַּם הַנִּשְׁמָעֵרן סַמְבִּטְיוֹן,
אַבְעֵר טַאקֶע און אוֹנו גַּאָהֶענְטֶע לֶאָנֵד הָאָט אַ מַאָל גַּעֲלֶעבֶט
און רַעגִיעֶרט אַ שְׂטאַרְקֶער און אַ מַעֲלֵטִיגֶער קִיסֶר, מוֹט'ן נֶאָמֶען
"לֵיב" און מוֹט'ן צוּנֶאָמֶען "זאַטֶער — גַּם קִיין-הֶלֶעִיטִיגִי". אַ
גוֹטֶער אִיז גַּעוועזֶען דֶּער קִיסֶר און אַ גַּעֲרַעכְטִיגֶער: קִינֶער הָאָט
זיך אוֹיף אִיהֶם קִינֶמאַל גַּם גַּעקֶלאָגֶט, און אוֹיב אַנֶאנדֶערש
מַאָל הָאָט וועָר עִם אִיז אַפִּילוּ יאָ גַּעוואָלט הָאָבֶען דִּי הַעוֹה צו
מַאָלֶען אַזא שְׂרֹט, ס'הָאָט צו קֶלאָגֶען זיך, הָאָט עָר גַּם
בַּעוועזֶען אַפִּילוּ אַרומצוקוקֶען זיך, ווי עָר אִיז שוין גַּעוואָרֶען אַ
בֶּר-מִנּוּן און הָאָט גַּעפֹונֶען זײַן אַיִנְבִּיגֶע רוֹה אִין דִּי קִינֶער־לֵיבֶע
צײַגֶער. און גַּעוועזֶען אִיז עָר אַ קִיסֶר אַיִבֶער אַלֶע חִיּוֹת, אַיִבֶער
אַלֶע בַּהמֹוֹת, אַיִבֶער אַלֶע פֿוֹיגלֶען, און אַלֶע הָאָבֶען אִיהֶם
גַּעפֹאלֶגֶט.

ס'אִיז גוֹיטִיג אַיִךְ צו זאָגֶען, אַז אִין דֶּער חִיָּה'שֶׁר מִלוּכָה
אִיז שוין גַּעוועזֶען פֿון לֶאָנֵג אָן אַזא מִין קאַנסטִיטוציע: קִיין
אונֶבעֶרגֶרֶנֶע צִמֶט מַאָכֶט הָאָט קִינֶער גַּם גַּעהאַט, אַבֶּער יעדֶערֶער
הָאָט גַּעפֹרעסֶען נאָר יֶענֶעם, וועָמֶען עָר הָאָט גַּעקֶענט חאַפֶּען,
דַּערשטִימֶקֶן, אַרומפֿליקֶען און אַבִּשִׁינדֶען. פֿאַר'ן קִיסֶר זַענֶען אַלֶע
גַּעוועזֶען גלִיך: עָר, אַלס דֶּער שְׂטאַרְקֶסטֶער, הָאָט גַּעהאַט דאָס
דַּעכֶט יעדֶען אַיִנֶעם צו חאַפֶּען, וועָרֶגֶען, אַרומפֿליקֶען, אַבִּשִׁיגֶער
דֶּען און אוֹיפֿעסֶען. פֿון אִיהֶם זַענֶען אַבֶּהעֶגֶנִיג גַּעוועזֶען דִּי
קלֶענֶערֶע הֶערשֶׁר, דִּי גוֹבֶערנאַטאָרֶען, ווי לִמְשֵׁל דִּי בַּעֲרֶען, דִּי
וועָלף, און יעדֶערֶער פֿון זײַ הָאָט גַּעהאַט פֿונקט אַזא רַעכֶט
אַיִבֶער דַּעם-יֶענִיגֶען, וועָר עִם אִיז גַּעוועזֶען קלֶענֶער פֿון זײַ.

לֶאָנֵג אָדֶער קורֶץ הָאָבֶען דִּי חִיּוֹת גַּעלֶעבֶט אונֶטֶער'ן שוֹטִין
פֿון אַזא קאַנסטִיטוציע — דאָס וועָל אַיִךְ אַיִךְ שוין גַּם זאָגֶען.
ס'קלֶעקט דאָס, וואָס עִם אִיז אָנגֶעקומֶען אַ צײַט, וועָן זי הָאָט
זי אַזוי דַּערֶעסֶען, אַז זײַ הָאָבֶען אַפִּילוּ דַּערוואָגֶט צו וועָגֶדֶען

זיך צום קיסר — צום לייב — מיט דער פֿאלגענדער בקשה: —
 דורכ־לויב־טויגסטער מאָנאַרך, שאַף אָב, פֿערגיב־טע די דאָזיגע
 הונטישע קאָנסטיטוציע! אויב עס איז שוין אַמאָל גלייב־פֿערעכ־
 טיגונג, טאָ זאָל דאָס טאָקן זיין ווירקליך גלייב־פֿערעכ־טיגונג.
 די ביזט אַ קיסר, און אלע פֿערלאַנגען מיר צו זיין אונטער דיין
 הערשאַפֿט, די ביזט ביי אונז אַיינער, — עס, וועמען די ווילסט,
 שינד, וועמען די ווילסט, — עס איז דיין גוטער ווילען. גאָר אויב
 יעדער פֿון דינע גובערנאָמאַרען וועט אויך האָבען אזא אונ־
 בערגענעצטערעכ־ט, וועט פֿערלאַנגען מיט איהם זיך צו בענוצען
 און וועט זאָגען, אז ער איז אויך גלייב־פֿערעכ־טיגט, אז אין זיין
 גענעג איז ער אזא אונבערגענעצטער פֿרייז, ווי דער קיסר איהם
 גאנצען לאַנד, — וועט דאָך דעמאָלט אונז, קרענוואַרג, אונז
 שעפֿסען, הינער און האָזען, גאָר אונמעגליך זיין אפֿילו אַ פֿרייען
 זיפֿץ צו געבען, וועט דאָך דאָן אונז אויסקומען גאָר אַינפֿאך
 דאָס לעבען צו פֿערשיטען!

דאָס מאָל איז זיין כּאָיעסטעט, דער לייב, גראַדע געוועזען
 זאט און אין אַ גוטער שטימונג; ער האָט אויסגעהערט די רעדע
 און געזאָגט:

— געוויס, מינע טרייע אונטערטאָנען, איהר זינט גע־
 רעכ־ט! איך זעה אלליין, אז איך וועט דאָס לעבען גיט ניהא זיין,
 אויב יעדער וואָלף און יעדער קאַרשון וועט האָבען דאָס רעכ־ט
 און די מעגליכקייט זיך צו דזעקעווען איבער איך און זיך צו
 באַדען אין אייער בלוט. זאָל זיין, קינדערלעך, ווי איהר זאָגט.
 די איצטיגע קאָנסטיטוציע וועל איך פֿערגיב־טען און וועל איך
 געבען אַ נייע — אַזעלכע, אז אלע וועט איהר זיין גלייך פֿאַר'ן גע־
 זעץ, אָבער דאָס געזעץ — דאָס בין איך, גאָר איך אַיינער! איך
 אלליין גאָר, קינדערלעך, וועל האָבען אויף איך דאָס רעכ־ט,
 אָבער אלע איבריגע זאָלען זיך זיצען שטיל און רוהיג, און זאָל
 שוין אַמאָל אין דער גאנצער מלוכה מינער ווערען שלום און רוה!
 קינער זאָל זיך גיט אונטערשטעהן אויף עמיצען אַנצופֿאלען,

אָדער פֿינינגען און בעל־זינגען; ווען אָבער ווער עס איז וועט
האַבען די העזע אָפצוטהון אזא פֿערברעכען, דאָן זאָלט איהר
וואָס גיכער קומען צו מיר מיט אייער אָנקלאַגע, און איך וועל
שוין בעשטראָפֿען דעם שולדיגען לויט דער גאנצער שטרענגקייט
פֿונ'ם געזעץ!

די חיות האָבען זיך דערפֿרעהט, דערהערענדיג אזעלכע
חסדים פֿון זייער קיסר, און זענען זיך פֿאנאנדערגעגאנגען יעדערער
אין זיין היים. און גיט אומזוסט איז געוועזען זייער שמחה. טאָקע
באלד האָט דער קיסר געהויסען אַיבער דאָס גאנצע לאַנד מיט
טראַמפֿווען און פֿויקען פֿאנאנדערקלונגען אַ בעפֿעהל, אז קינגער
זאָל זיך גיט וואַגען עמיצען צו פֿינינגען, צו שינדען און צו פֿרע-
סען און אז עס זאָל אין דער גאנצער מלוכה ווערען שלום, אַחדות
און רוה. אָבער מיט וואָס פֿאַר הערצער האָבען דערהערט וועגען
דער דאָזיגער נייער קאָנסטיטוציע די בערען, די וועלכע און אלע
אנדערע בלוטדורשטיגע רויבער און מערדער! עס איז אינטערע-
סאַנט געוועזען צו זעהן, וואָס פֿאַר אַ מהומה, וואָס פֿאַר אַ גוואָלד
ס'האָט זיך אויפֿגעהויבען צווישען זיי, אזא שרעקלעכע פרומען
און אזא גיהנם־געפֿירדער האָט זיך אויפֿגעהויבען אין אלע גע-
דילטע וועלדער, אין אלע פֿינסטערע העלען, אז ... גאָט זאָל
שומר ומציל זיין! ... און דערנאָך ... דערנאָך האָבען זיי זיך אלע
צוגיפֿגעשמעקט און מיט'ן גאנצען אימפעט אַ לאַז געטהון זיך
גלייך צום קיסר. זיי האָבען אַרומגערינגעלט זיין רעזידענץ־שטאָדט,
פונקט ווי אַפֿינסטערער וואַלקען, און אָנגעמאַכט אזא ליאַרם,
אז דער לייב האָט פֿערגעסען, וואָס פֿאַר אַ טאָג ס'איז הינט און
וואו ער איז און דער וועלט. בעזאָנדערס האָבען געקלאָגט און
געיאַמערט די וואַלפֿישע ווייבער: „ווינד איז אונז, וועה איז
אונז! וואָס וועלען דאָס איצט אונזערע קינדערלעך געבען עסען?
מיט וואָס וועלען מיר דאָס איצט אונזערע וועלפֿעלעך דערנעהרען?
גראַז וועלען זיי איצט אפֿשר געהמען עסען? אָדער קאָרע גרינזען
פֿון די בוימער? וואַלטען מיר האָטש, ערוואַרטענדיג אזא גרויסע

צרה, קרויט צייט געהאט אינצוזייערן! היינט ווידער וואָס פֿאַר
 אַ ווערדע האָט עס קרויט אָהן געוואלצענע פֿלויש! אוי-אוי, פֿלוי-
 שטער איז אונז, בוטער איז אונז! גרויסער שריט-מול אונזערער!"

ער האָט געהערט, דער קיסר-לויב, אַט דעם געוואלדנען
 ליאָרם און דאָס ווילדע קלאַנגען, געהערט—געהערט, און מיט
 אַמאָל ווערט ער דאָס צוקאָכט, דערלאנגט דאָס אַ קרוין און קנאָק
 מיט די ציינער, גיט דאָס אַ מאַך און אַ פֿאַך. מיט'ן עק און דער-
 לאַנגט אַ ברום מיט זיין געוונדיגער ווילדער שטימע, — אז אַלע
 חיות זענען פֿון טוידט-שרעק שיעור אויף אַנפֿאַרט גיט געפֿאַלען.

עס איז געוואָרען אזוי שטיל, ווי אויף אַ בית-עולם... און דער
 לויב דונערט: — שטיל, געשווינגען זאָל ווערען, טרפה'נע ביינער,
 בונטאָושיקעס! ווער עס וועט זיך האַטש נאָך אונזמאָל אַברודען,
 יענער וועט שוין פֿון אַרט גיט אַוועק. וואָס טראַכט איהר זיך דאָס?

פֿאַר וועמען רעכענט איהר מיך דאָס? צי דען בין איך גיט קיין
 קיסר איבער אַלע חיות? איהר הערט, איבער אַלעמען? צי דען
 בין איך נאָר אַ שעפֿסען-דעשיצער, אַ צינגען-בעשירמער, אָדער
 נאָר די האַזען אַ פֿריינד, די היינער אַ טאטע? צי דען זענט איהר
 אַלע: בערן, וועלף, טיגערס, אָדערס, קאַרשונעס, — צי דען זענט
 איהר אַלע, פֿרעג אונד, גיט אַוועלע, און אפשר טאָן נאָך בע-
 סערע אונטערטהאָנען מינע און קינדער, איידער יענע; אָדער איהר
 מיינט אפשר, אז איך האָב די קאַנסטיטוציע געגעבען נאָר מיט
 דעם ציעל, איהר זאָלט פֿון דוגער קראַפֿירען און יענע אַבגעריי-
 סענע גרין-געלע שלעפֿער זאָלען זיך גאָר אָהן שום שטערונגען
 פֿרוכפֿערן און מערערע? אַ שוטה איז יענער, ווער ס'מיינט אזוי!"

אַלע גולנים האָבען פֿריי אַבגעעטהעמט און גרינג זיך אַבגעוויפֿצט,
 דערהערענדיג, אַוועלע געדינגע קיזערליכע רעד. זיי האָבען זיך
 אַלע אויפֿגעמונטערט, האַטש זיי האָבען נאָך אפילו גיט געוואוסט,
 ווי אייגענטליך עס מיינט דער קיסר צו האַנדלען מיט דער דאָזיגער
 קאַנסטיטוציע, אז אי די וועלף זאָלען זיין זאט, אי די צינגען
 גאנץ. און דער לויב האָט פֿאַרטגעזעצט;

— הערט אים אלע און וויסט, אין וואס ס'בעשטעהט מיין ווילן! אינ'ם ערשטען ארטנקעל פֿון דער קאנסטיטוציע שטעהט אזוי: „אלע חיות זענען גלייך פֿארן געזעץ; און דאס געזעץ — דאס איז דער קיסר.“ און אַט, פֿון היינט אָן גיעב איך אַרויס אַזא געזעץ: אלע גובערנאטאר-שטערעס ווערען אָבערשאַפֿט, און איהר אלע ווערט בעשטומט אויף דענסט ביי מיר, איהר וועט בילדען מיין הויף, מיין אייגענע ליבדיוואך, מיין ארמע. אלע איברונגע חיות ווידער זענען מחויב צו-צושטעלען פֿאר מיר און פֿאר מיין הויף מיטלען צום לעבען. און לאמיר טאקן איצט צונויפֿשטערען אַ ביידזשעט, אַ חשבון פֿון הוצאה והכנסה הייסט עס, וויפֿער שפּיט עס וועט זיך אַרשטעגלויך פֿאָדערן פֿאר אייך אַרעמען און פֿאר אייערע פֿאמיליעס; נאכדער וועלען מיר דעם דאָזיגען ביידזשעט איבער-געבען אינ'ם חיות-ראטה, וועלכער וועט איהם געוויס אָנגעהמען, און דאן וועט איהר אלע לעבען גליקליך און אַהן זאָרג, ווי די גלחים, און איהר וועט זעהען, מינע געטרייע, אז ביי דער נייער קאנסטיטוציע לעבט זיך נישט אין דעם ערך בעסער, איידער ביי דער אלטער. וועט איהר דאך פרעגען: ווי אזוי? — איז די מעשה גאָר פשוט. ביז איצט האָט איהר אכילו געהאט דאָס רעכט צו חאפּען און איינצושלינגען יעדערן, וועמען איהר האָט נאָר געקענט בייקומען, אָבער דאך פֿלעגט אייך דאָס נישט גרינג אָנקומען; איהר פֿלעגט מוזען לויפֿען, אָבהיטען דעם קרבן, פֿאנגען, אָפֿט גאָר בויטער קעמפּפֿען און האָרעווען, אַנאָנדערש מאָר אפילו אויך הונגער ליידען. איצט אָבער איז צו דעם אַרעם געקומען אַ סוף. מיר וועלען פֿאָנאָנדערעגען און פֿאָנאָנדערטווען אַרץ, וואָס דער ראטה וועט אָנגעהמען, צווישען בעזונדערע געזעלשאַפֿטען, און זיי וועלען שוין מוזען אונז אַרץ אַרצין ברענגען און צושטעלען, אַלזאָ וועט פֿאר יעדערן פֿון אונז איבערפֿליעבען נאָר איין וואונדער-ליך-גרינגע און אנגענומען אַרבייט — צו געהמען און צו עסען אַלץ פֿאַרטונגע, טאקע נאָר פֿאַר אונז צוגעגרייטע זיסע שפּייזען... פֿער-שטעהט איהר שוין איצט, וואָס ס'בעדייט די נייע קאנסטיטוציע?

די גורנים זענען שווער פֿון הויט נישט ארויסגעשפרונגען פֿאר ווילהער שטחה, דערערענדיג אזא שכל'דיגען פירוש אויף די קאנסטרוקציע. ס'מיטשט, אין דער אמת'ן, — האט יעדער א טראכט געטהון, — אויב דער חיות-ראטה וועט אנגעהמען אונזער ביורזשעט, דאן וועט דאך יעדערער פֿון אונז קענען זאגען: וואס הייסט, אויך האט דאך אלליין אנגענומען, אלליין דאס געוועלט, טא גיט אויף אזאן אופן מיט'ן גוטען ווילען. אויך דער קיסר ווידער, איז דאך דערפֿאר א קיסר, אז דער חיות-ראטה זאל אנגעהמען זיין, וואס איז, דעם קיסר, איז נאך גייטיג און וואס ער פֿערלאנגט נאך.

און אלע האבען אנגעהויבען שפרונגען און טאנצען פֿון שטחה פולדערען און ליארעמען, ברומען און קוויטשען, און שרייען אוין אלערליי טענער און אופנים: "עהרע, עהרע, עהרע אונזער קעניג קיסר! און דערנאך, געהמענדיג זיך פֿאר די פֿאדערשטע לאפעס האבען זיי גענומען טאנצען פֿאר'ן קעניגליכען טראהן א טראוומ-פֿורענדען נאציאנאלען טאנץ, און א חאר פֿון די בעסטע זינגער האט אויפגעזונגען אין פֿער און צוואנציג שטימען דאס בעריהמע לעד:

"פֿיעלע-לע-לע-לע, פֿיעלע-לע-לע-לע,

יאה-רען-רען-רען-רען, יאה-רען-רען-רען-רען,

פֿיעלע יאהרען!"

עס איז נאך נישטא וואס צורעדען ווענען דעם, אז אלץ איז פֿארגעקומען פונקט אזוי, ווי עס האט פֿאראויסגעזאגט דער לויב. די בערן, די וועלף, די טיגערס, די ווידע חזירים, די קארשונעס, די אדערס און אלערליי אנדערע ווידע חיות-גורנים האבען גרינדליך אויסגעריכענט וויפֿעל שפיץ עס איז גייטיג א יאהר פֿאר זיי און פֿאר זייער משפחה מיט זייער צוקונפֿטיגען געזינדעל. פֿון אַט די חשבונות האט דער קיסר געהייסען זיינע מיניסטערען צוזא-מעשטעלען א ביורזשעט, האט צוגיפֿענערפֿען א חיות-ראטה פֿון דער גאנצער מלוכה און האט געזאגט:

— נו, קינדערליך, אויך האט א דאנק גאט, א נישט קאנסטי-

טוציע. אָבער צי געפֿעלט זי אים?

געדווקטען חשבון: דו דעפוטאטען האבען א קוק געטוהן און
 יענעם חשבון — און א פראסט איז ארובער ביי יעדערן איבערן
 לייב. אבער וואס האט מען דא געקענט מאכען, איינמאל האט
 מען שוין דעם סוביעקט אנגעשריבען שווארצן אויף ווייס, וואס,
 ווען און וועמען ער דארף געבען, און איינמאל ווייס ער, אז מער,
 וויפיל מען האט איהם געשטעלט, וועט מען פון איהם נישט פאדערן.
 — סעקרעטער, — האט געזאגט דער לייב, — לעז פאר
 דעם ביידזשעט, עס קען זיין, ווער עס איז וועט וועלען רעדען
 וועגען דעם ענין!

דאן האט זיך אויפגעהויבען א נאטורליכער — א לאנג-
 אויפגעדער עזעל — און געזאגט:

— איך לעג פאר צו בעפרייען דעם הערן סעקרעטער פון
 לעזען. מיר האבען אלע דורכגעלעזען דעם דאזיגען ביידזשעט
 און מיר ווייסען, אז אהן א ביידזשעט איז אונגעגלויב. מיר אלע
 גלויבען און געטרויען אונזער קיסר און זענען גרייט פאר איהם
 אויף אלץ. דעריבער לעג איך פאר דער פערזאנלונג אנגעהערען
 דעם דאזיגען ביידזשעט אהן ויכוחים. ווער עס איז צופרידען,
 זאל אויפשטעהן.

אלע זענען אויפגעשטאנען. דער ביידזשעט איז אנגענומען
 געווארען. פון דעמאלסט אן הערשט און דער חיה'שער מלוכה
 אג' אמת'ר שלום ושלום און אג' אמת'ע' רוח ...

— געפאלט, אינער קווערלובע מאַיעסטעט! האָבען אַזוי=
געשרווען אלע חיות.

— גוט, קונדערלעך, דאָס איז מיר זעהר אנגענעם, אינעם
אָפער הערט וואָס איר וועל איך זאָגען. אלע זענט איהר מחויב
זי צו העלפן, ווי דאָס שוואַרץ-אָפּעל פֿון אַזוי, און אים פֿאל פֿון
א נויט—אָבעבען פֿאַר איהר אלץ, אלץ, וואָס איהר פֿערמעגט.
— יעדע מינוט זענען מיר גרויס דאָס צו טהון! — האָבען
און פֿאַטראָסער פֿענומעטערונג אויסגעשרווען די שילדן, די
אָקסען, די שעפּסען און די איבריגע בהמות.

מיר איז זעהר אנגענעם אינער פֿאַטראָסעס, — האָט גע-
זאָגט דער לויב. אַה, גלויבט, אז איר וועל איהם קענען שעצען.
די קאָנסטאנטינע, וועלכע איר האָב איך געגעבען און וועלכע וועט
איר די קומענדיגע דורות פֿועל פֿאַר פֿערשאַפֿען מיין רעגערונג,
אַט די קאָנסטאנטינע איז מיר טייער, פונקט אזוי ווי איר, כבדי
צו פֿערטומען, ווי דאָס העכסטע הילדומטהום, און בעשעצען גענען
יערערלעך בלויז שפּאַצירן און אָנפֿאַלען, אויסערלובע און אונזער-
ליכע, — פֿון איר נישט נאָר גרויס אלץ צו אַרבעטן מאַג און נאָכטא-
גוט זשאַלעווענדיג קען שוועס און קען פֿלויט, נאָר אויסער דאָס
האָב איר נאָך געגרינדעט אַ שטענדיגע וואַך, אונזער וועמענס
שוין וועט יעדערער פֿון איר, אפילו דער שוואַכסטער, קענען
שלאָפֿען רוהנדיג.

— וואָל דיר גאָט געבען לאַנגע געזונדע יאָרען, אונזער
קלוגער און געזונדיגער קיסר! — האָבען אויסגעשרווען אלע חיות,
האָט שוין גוט אזוי פֿרעהלדיך, ווי דאָס ערשטע מאל. און דער
קיסר האָט פֿאַרמאָגענעט:

— אַט האָט איהר אַ חשבון. אויף אויסצוהאלטען מיר און
מיין וואַך מוזט איהר געבען פֿרייהיליג דאָס, וואָס עס איז דאָ
צוועקגעשטעלט, און איר פֿון איר ערב, ווי איר געגעבן לאַנד
מינעס וועלען אומבוג הערשען שלום און רוח.
די דענער האָבען פֿאַנאָרערגעגעבען אלע חיות אַנאָכ=

אדער:

Книгоиздательство „Ди Вельт“.

В И Л Ь Н А.

- א. באגדאנאו. עקאנאמישע לעהרע, (פאָרימישע
עקאָנאָמיע) בעאַרבייטעט דורך א.
ש. זאָקס 25
א. רייזען. ערצעהלונגען און בילדער . . . 25
מ. גארקן. חברים און דער לעזער, איבערזעצט
דורך ד"ר א. מאַרקאָו 15
א. יצחקי. וואָהין געהען מיר ? 3
ש. שלום אש. אין א שלעכטער צייט, (בילדער
און ערצעהלונגען) 30
א. באגדאנאו. די שקלאפעריי, (צווייטעס העפט
פון די עקאָנאָמישע לעהרע) בעאַר-
בייטעט דורך א. ש. זאָקס 15
נ. רובאקין. די לעצטע ערפינדונגען, בעאַר-
בייטעט דורך ה. ווירנין 20
יאהר—בוך „פראַגרעסס“, אַזשורנאַל פיר ליטעראַטור
וויסענשאַפט און קריטיק
בוך, רעדאגירט
אברהם רייזען 75
ח'ה זעלדעס. ווינטער אבענדען, פאָפולער וויסענ-
שאַפֿטליכע געשפראַכען 25
קודריאווסקי. אדם הראשונים דורות, אָדער די
פאָרהיסטאָרישע צייט פון מענשען . . . 25
א. יצחקי. פ. סמאלענסקין. ויין באַגראַפיע . . . 20
קאראבטישעווסקי. ערצעהלונגען וועגען ווילדע
מענשען, איבערזעצט דורך א. ברעסלער . . 10
יאנישעווסקי. וועגען לופט, איבערזעצט דורך
ה. פולס (ד. פינסקי) 10
נ. פאוולאוויטש. ווי האבען מענשען געלעבט ? . . 10
אדרעססע פון פערלאַג „פראַגרעסס“

י. לידסקי

בוכהענדלער

אונד פערלעגער

ווארשא. נאלעווקי 86

אין מיין בוכהאנדלונג איז צופעקומען ביכער פֿון הויזנע אונד אויסלענדישע אויסגאבען.

דער גרעסטער אויסוואהל

פֿון זשארגאנישע, וויסענשאפטליכע אונד בעללעטריסטישע ביכער.

הויפט-אגענט פֿון אלע אמעריקאנישע אונד ענגלישע אויסגאבען, אלע סארטען לעהר ביכער, מעטאדעס צו ערלערנען העבראיש, רוסיש, דייטש, ענגליש פֿראנצויז אונד שפּאַניש. אידישע נאמען (מוזיק) פֿיר פיאנא אונד פֿידעל, פֿון דיא

פאפולערסטע אידישע אפּעראס און סקאדאָווע נגונים.

פיללע סארטען טהעאטער שטיקע אונד פאלקס ליעדער.

פֿערשידענע סארטען אידישע בילדער אונד אנויכטען.

פֿיעלע נייע מוסטערן אנויכטס פאסט-קארטען שאַנסטער אינהאלט, צום ביליגסטען פֿרייז. אייניגע סארטען יודישע אלבומס. א גרויסער אויסוואהל פֿון ווינש קארטען פֿון 50 קאפּ' פֿיר 100 שטיק ביז 75 קאפּ' א שטיק.

אויך קען מען ביי מיר בעקומען אלעס וואס אנבעלאנגט צום כפרים געשעפט.

אלעס צוא דיא ביליגסטע פֿרייזען.

בעשטעלונגען ווערען רעיעל אין פינקטליך ערפילט.

א קאמפלאג פֿון זשארגאנישע ביכער ווערט אויף פֿערלאנג פֿריי געשיקט

ВНИЖНИЙ магазинъ Я. Б. ЛИДСКІЙ, Варшава, Налевки 36

